

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1921 kl. 12 m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 34 § i lagen om val till riksdagen.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Klefbeck, Hellberg, Johansson i Kälkebo, Strömberg, Ljunggren, Thulin*), Reuterskiöld, Lyberg*), Stendahl, Hallén, af Ekenstam*), P. S. Hedlund i Östersund*), Sävström, Leander, Persson i Fritorp, Andersson i Igelboda*), Eliasson*) och Gustafson i Kasenberg.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 68, har herr *Andersson* i Igelboda hemställt, »att riksdagen för sin del måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av 34 § i lag om val till riksdagen (Svensk författningssamling 1920 nr 796).

34 §.

I valnämnden skola minst två ledamöter utom ordföranden vara närvarande. Skulle såväl ordföranden som dennes suppleant vara förhindrad att vid nämndens sammanträde sig inställa, utser valnämnden inom sig en ledamot att för tillfället tjänstgöra i ordförandens ställe.

Såsom nämndens beslut gäller den mening, om vilken de flesta röstande sig förena, eller, vid lika röstetal, den mening, ordföranden biträder.

Vid valnämndens sammanträden föres protokoll av ordföranden.»

Till stöd för sin hemställan har motionären anfört följande:

»Enligt § 33 i lagen om val till riksdagen (Svensk författningssamling 1920, nr 796) skall ordföranden i valnämnden jämte suppleant för honom förordnas av Konungens befallningshavande årligen före

februari månads utgång. Om huru det skall förfaras, i händelse både ordföranden och hans suppleant äro förhindrade närvara vid ett val-tillfälle, finnes intet stadgat. Det har emellertid inträffat, att, då förfall förelegat, Konungens befallningshavande förordnat särskild suppleant för visst valtillfälle. Huruvida detta är fullt överensstämmande med lagen, torde kunna diskuteras, men det är dock den enda praktiska åtgärd, som kan vidtagas, då anmälan om förfall inkommit till Konungens befallningshavande. Värre torde det emellertid bliva, om förfallet inträffar så sent, att anmälan ej hinner ingivas, eller om, på grund av annan anledning, anmälan om förfallet ej sker. Det skulle då kunna inträffa, att valnämnden, då den sammanträder för valförrättning, saknar ordförande och valet på denna grund måste inställas, ty enligt vallagen är det vissa saker, som icke kunna utföras av annan än ordföranden, varför ett val utan ordförande enligt mitt förmenande ej kan ske. För att förebygga att något sådant skall kunna inträffa, synes det mig lämpligt att komplettera vallagen med en bestämmelse, lika med vad som finnes stadgat för kommunalnämnd, nämligen att, vid förfall för såväl ordföranden som dennes suppleant, äger nämnden att bland sina ledamöter utse en att för tillfället tjänstgöra i ordförandens ställe.

Ovan angivna stadgande torde lämpligen kunna införas i 34 §.»

*Utskottets
yttrande.*

Det i förevarande motion framställda förslaget är enligt utskottets mening väl motiverat. I de fall, då såväl den ordinarie ordföranden i valnämnden som dennes suppleant äro förhindrade att deltaga i valnämndens sammanträde, bör möjlighet beredas för valnämnden att utse någon sin ledamot att dels fungera som ledare av valnämndens förhandlingar och dels fullgöra vad som eljest vid sammanträdet och i anledning av detsamma i allmänhet åligger ordföranden. För att förebygga möjliga missförstånd i fråga om den av valnämnden utsedde ordförandens ställning har utskottet ansett sig böra något närmare utforma det av motionären föreslagna nya stadgandet i vallagens 34 §. Därjämte synes i anledning av den sålunda föreslagna nya punkten i omförmälda paragraf en ändring böra vidtagas även i första punkten av densamma, varigenom stadgas, att antalet i valnämndens sammanträden deltagande skall vara minst tre även i det fall, att den av Konungens befallningshavande utsedde ordföranden eller dennes suppleant icke äro tillstädes.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motion måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 34 § i lagen den 26 november 1920
om val till riksdagen.

34 §.

I valnämnden skola minst tre vara närvarande.
Äro såväl ordföranden som dennes suppleant hindrade
att vara tillstädes, utser nämnden inom sig en ledamot
att fullgöra vad vid sammanträdet och i anledning
därav åligger ordföranden.

Såsom — — — — biträder.

Vid — — — — ordföranden.

Stockholm den 8 mars 1921.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.
